<u>ક્રિ.કેસ નં. 32602/2024</u>

<u>આંક–૧ની ચાર્જશીટ તળે હુકમ</u>

૧. આ કામે ચાર્જશીટની વિગતો ચકાસી જોતા આ કામના આરોપી વિરૂધ્ધ જે પ્રોહિ કલમ–૬૬ (૧)(બી),૮૫(૧) મુજબના ગુનાનો આક્ષેપ છે તેના કામે કલમ–૬૬ તળેની જોગવાઈ પ્રમાણે આરોપીના લોહીમાંથી ૦.૦૫ ટકા કરતા વધારે આલ્કોહલની હાજરી નિષ્ણાંતના રીપોર્ટ પ્રમાણે મળી આવી જોઈએ અને તે રીપોર્ટ ગુજરાત પ્રોહિબિશન લોહી ચકાસણીના નિયમો પ્રમાણે કાયદામાં ગ્રાહય હોવુ જોઈએ, પરન્તુ હાલના કેસની હકીકતો તથા પોલીસ પેપર્સ ધ્યાને લેતા આ કામના આરોપીની વિરૂધ્ધમાં ચાર્જશીટ કરી શકાય તે માટે જરૂરી એફ.એસ.એલ. રીપોર્ટ રજુ કરેલ નથી.

વધુમાં આ કામે આરોપી વિરૂધ્ધ જે કલમ–૮૫(૧) મુજબના ગુનાનો આક્ષેપ છે તેના કામે આરોપી બનાવ વખતે દારૂ પીધેલ હાલતમાં જાહેરમાં છાકટો થઈને ફરતો હતો તે હકીકત પ્રથમ દર્શનીય રીતે રેકર્ડ પર મુકવાની જબાવદારી ફરીયાદપક્ષની છે. પરન્તુ આ કામે કેસની હકીકતો જોતા જયારે આરોપી વિરૂધ્ધ દારૂ પીધેલી હાલતમાં હોવા બાબતનો કેસ માનવાને પાત્ર ન હોય ત્યારે કલમ–૮૫(૧) મુજબના ગુનાના કામે આરોપી ને તકસીરવાન ઠરાવી શકાય નહી. તેથી આ કામે કાયદામાં કરેલી મેન્ડેટરી જોગવાઈ કલમ–૬૬(૨) પ્રમાણે આરોપીના લોહીમાંથી ૦.૦૫ ટકા કરતા વધારે આલ્કોહલ મળી આવ્યાની હકીકત લોહી ચકાસણીના નિયમ ૪(૨) ના અનુરૂપ થયેલી હોવાનું પુરવાર થતું નથી તેથી આરોપીની વિરૂધ્ધમાં આવા દુષિત પુરાવાના આધારે ટ્રાયલ ચલાવી શકાય નહી. તેથી આરોપી ને બિનતહોમત હોવાનું ગણવાનું રહે છે.

આ સંદર્ભમાં નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ ધ્વારા પસાર કરેલા નીચે મુજબના ચુકાદાઓ ધ્યાને લીધેલ.

(૧) ગુજરાત રાજય *વિ.* બાપુજી સવાજી, ૧૯૯૦(૨) જી.એલ.એચ. ૪૫૧

(૨) મલ્હારરાવ ભગવાનદાસ ખરાદે *વિ.* ગુજરાત રાજય, ૧૯૭૧ જી.એલ.એચ.ઈ.એલ. (હાઈકોર્ટ) ૨૦૭૨૯૪

(૩) કાલીદાસ ઘુળાભાઈ વાઘેલા *વિ.* ગુજરાત રાજય ૧૯૯૬(૨) જી.એલ.આર. ૩૭૨

૨. આમ, આ કામે કલમ–૬૬(૨) ની જોગવાઈનું સ્પષ્ટ ભંગ થયેલ હોવાનું જણાય છે અને આરોપી વિરૂધ્ધ તેઓના લોહીમાંથી નકકી કરેલ ટકાવારી પ્રમાણે આલ્કોહલનું પ્રમાણ મળી આવેલ છે તે પણ નકકી થઈ શકતું નથી. આ સબબ નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટે ગુજરાત રાજય વિ. બાપુજી સવાજી ૧૯૯૦(૨) જી.એલ.એચ. ૪૫૧ના ચુકાદામાં ઠરાવેલું છે કે

> "6. Now in this case, the alleged offence took place on 27th October 1978 at 21.15 hours and thereafter the P.S.I. Mr. Pathan had taken the accused to the Medical Officer Bhogilal Chunilal Pandya, P.W.2, who examined him on the very day at 23.00 hours and took his sample of the blood in the manner as provided by Rule 4(1) of the said Rules, for the purpose of sending it to the Chemical Analyser. It is to be noted that though the sample of the blood came to be collected on 27th October, 1978, the same was sent to the Chemical Analyser on 28th October 1978, which was received by the Chemical Analyser on 10th November, 1978 by Regd. Post. This clearly shows that the sample of the blood has not reached the Chemical Analyser within 7 days of its collection as provided in Rule 4(2) of the Rules. From the evidence of the said Medical Officer, it is not clear whether the said sample was accompanied by a forwarding letter in Form– B being a facsimile of the seal or monogram used for sealing the phial of the sample blood of the accused. Under the circumstances, provisions of Rule 4(1) & (2) of the said Rules, which are mandatory, are violated. These two patent infirmities are fatal to the prosecution, when faced with this situation. Mr. Trivedi, learned A.P.P. was unable to press thus acquittal appeal any further."

તેજ બાબતે રીતે નામદાર ગુજરાત હાઈકોટે મલ્હારરાવ ભગવાનદાસ ખરદા (સુપ્રા) ના ચુકાદામાં સમર્થન કરતા ઠરાવેલું છે કે

> "30. .. the ratio in the ruling of Dalsukhji V/s. State of Gujarat (1969–1) 75 Cri. L. J. 695 where it has been held that the

provisions of rules 4 and 5 of the rules are mandatory in blood concentration presumption under sec. 66(2) of the Bombay Prohibition Act cannot be drawn unless the mandatory provisions of rules 4 and 5 of the rules have been scrupulously followed. The Legislature must have in its wisdom provided the period of seven days for the blood sample to reach the testing authority with a view to see that there may not be any tampering with the blood sample collected or that the alcohol contents of the sample of blood may not increase if it was kept in possession of the medical officer or his subordinate for an unduly long period. There is no evidence on the record to show in whose possession this phial remained till it was sent to the Chemical Analyzer. There is also no evidence about the precaution having been taken to ensure that there was no tampering with the contents of the phial when it was with the medical officer. There is also nothing on the record to show that for a period of eight days this sample was kept in such a place that it was not liable to deteriorate. It cannot be said with definite certainty that because of the breach of this rule of sending the blood sample to the testing authority so as to reach that authority within seven days it was not likely to affect the result of the analysis. If *ratio decidendi* of Ukha Kolha's case is looked into then the certificate of the Chemical Analyzer, which was a result of the mandatory provisions of rules 4 and 5 of the rules particularly the provisions now under consideration is not valid and the same may as well become inadmissible in evidence.

૪. આમ, ઉપર મુજબના બન્ને ચુકાદાઓ તથા તેમજ કેસ પેપર્સ ધ્યાને લેતા એવું સ્પષ્ટપણે કહી શકાય કે જયારે કોઈ આરોપીની વિરૂધ્ધમાં કલમ-૬૬(૧) મુજબના ગુનાનો આક્ષેપ હોય ત્યારે તેઓ વિરૂધ્ધ કરવામાં આવેલ આક્ષેપ સબબ આરોપીના લોહીમાંથી ૦.૦૫ ટકા આલ્કોહલ મળી આવેલ છે કે કેમ? તે હકીકત પ્રાથમિક રીતે રેકર્ડ પર લાવવાની જબાવદારી ફરીયાદપક્ષની બને છે અને તે હકીકત જયારે રેકર્ડ પર મુકવામાં આવેલી હોય ત્યારે તે રેકર્ડ કાયદેસર

રીતે માનવાને પાત્ર છે કે કેમ? તે પણ મહત્વની બાબત છે. કાયદા ધ્વારા ફરમાવેલ મેન્ડેટ પ્રમાણે કોઈ પણ લોહી ચકાસણીનો રીપોર્ટ એવા કિસ્સામાં જ આરોપી વિરૂધ્ધ ધ્યાને લઈ શકાય જયારે તે રીપોર્ટ રૂલ ૧ થી ૪ તળે કરે જોગવાઈઓનું અનુસરણ કરી ચુસ્તપણે પાલન કરી તૈયાર કરવામાં આવેલો હોવો જોઈએ. કારણ કે રૂલ ૪ તળેની જોગવાઈઓ મેડીકલ જયુરીસપ્રુડંસ તથા કેમીકલ ઈફિકટસના વૈજ્ઞાનિક નિયમોને ધ્યાને રાખીને કરવામાં આવેલી છે. અને તેમાં સેમ્પલ ૭ દિવસની અંદર એફ.એસ.એલ.ને મળી જવા પાછળનો નિયમ ઘડવા માટેનું કારણ માત્ર એટલુ જ છે કે ૭ દિવસ પછી લોહીના નમુનામાં જે પ્રિજરવેટીવ નાખવામાં આવે છે તેના કારણે લોહીમાં સામયિક ફેરફાર થવાના કારણે લોહીના ગુણધર્મોમાં ફેરફાર (નિષ્ણાંતની ભાષામાં Contamination) થાય છે અને તેના કારણે જે તે સેમ્પલની ચકાસણી કર્યા બાદ ચોકકસ અને સચોટ પરિણામ મેળવવુ શકય નથી.

હાલના કેસની હકીકતો જોતા આ કામના આરોપીના લોહીનો નમુનો લેવામાં આવેલ છે અને તે આજ દિવસ સુધી એફ.એસ.એલ.ને મળેલ છે કે કેમ? અને આરોપીના લોહીમાંથી નકકી કરેલી મર્યાદા કરતા વધારે આલ્કોહલનું પ્રમાણ મળી આવેલ છે કે કેમ? તે નકકી થઈ શકતું નથી. એટલે જયારે આરોપી વિરૂધ્ધ તેઓના લોહીમાંથી કાયદાએ નકકી કરેલી માત્રાને અનુરૂપ આલ્કોહલ હાજરી હોવાનું જણાતુ ન હોય ત્યારે આરોપી વિરૂધ્ધ આક્ષેપાયેલ ગુના સબબ તહોમતનામું ફરમાવી શકાય નહી. આમ, ઉપર કરેલ ચર્ચા મુજબ આરોપીની વિરૂધ્ધમાં તેઓના લોહીમાંથી કાયદાએ નકકી કરેલ માત્રામાં આલ્કોહોલનું પ્રમાણ મળી આવેલાનું જણાતુ ન હોય ત્યારે આરોપી બનાવ વખતે દારૂ પીધેલી હાલતમાં હતો તે કલમ ૬૬(૧) મુજબના ગુના ઘટક તત્વો હાજર હોવાનું માની શકાય નહીં અને જયારે આરોપી વિરૂધ્ધ દારૂ પીધેલી હાલતમાં મળી આવેલ ન હોવાના તારણ પર કોર્ટ આવે ત્યારે આરોપી વિરૂધ્ધ જાહેરમાં દારૂ પીધેલી હાલતમાં છાકટો બની ફરતો હોવાની કે બકવાસ, ચેનચાળા કે શાંતિભંગ કરતો હોવાની બાબત પણ રેકર્ડ પર આવેલ હોવાનું માની શકાય નહીં.

૫. આમ, ઉપર કરેલ ચર્ચા મુજબ ફરીયાદપક્ષ આરોપી વિરૂધ્ધના કલમ–૮૫(૧) પ્રોહિબિશન એકટ મુજબના આક્ષેપો સબબ આરોપી વિરૂધ્ધ તહોમતનામું ફરમાવી શકાય તેટલી હકીકત રેકર્ડ પર લાવી શકતા ન હોય નીચે મુજબ હુકમ કરવામાં આવે છે.

ક્રિ.કેસ નં. 32602/2024

:: હુકમ ::

આ કામના આરોપીને ક્રિ.પ્રો.કોડની કલમ ૨૩૯ પ્રમાણે ગુજરાત પ્રોહિબિશન એક્ટની કલમ–૬૬(૧)(બી),૮૫(૧) મુજબના ગુનાના કામે બિનતહોમત છોડી મુકવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

હુકમ આજ રોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી સંભળાવીને જાહેર કર્યો.

અમદાવાદ
તા. ૦૧/૦૪/૨૦૨૫

વિપિન કુમાર બંસલ
જીજે –૦૧૨૩૩
૪૦માં એડી.ચીફ. જુડી. મેજીસ્ટ્રેટ
અમદાવાદ શહેર